

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

Stanowisko OFOP w sprawie systemu dialogu obywatelskiego

z dnia 27.04.2015

1. Zarząd Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych stoi na stanowisku, że usystematyzowany dialog oparty na zasadzie partnerstwa jest ważnym elementem współczesnej demokracji. Stanowisko to jest w znacznym stopniu popierane przez całe środowisko organizacji pozarządowych, co potwierdzają m.in. zapisy „Strategii rozwoju społeczeństwa obywatelskiego” przyjęte na IV Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych w 2005 r. i potwierdzone w „Memorandum w sprawie wzmocnienia praw obywatelskich i wsparcia dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego”, które przyjęto po zorganizowanym przez OFOP w 2010 r. Kongresie Praw Obywatelskich.

2. W oparciu o dotychczasowe stanowiska Zarządu OFOP-u oraz doświadczenia organizacji (w tym także współpracę z tradycyjnymi partnerami społecznymi) w obszarze:

- realizacji zasady partnerstwa w ramach Funduszy Europejskich, w tym tworzenia i funkcjonowania komitetów monitorujących i instytucji zbliżonych (komitetów sterujących, grup roboczych, zespołów itp.),
- prac przedstawicieli OFOP-u w Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym i w innych ciałach doradczych i konsultacyjnych (na poziomie rządowym i resortowym),
- udziału w procesie stanowienia prawa, w tym w pracach nad kolejnymi nowelizacjami ustawy o działalności pożytku publicznego i funkcjonowaniem dialogu w obszarze obowiązywania ustawy

postulujemy:

Wzmocnienie Rady Działalności Pożytku Publicznego jako ciała, gdzie wybrani reprezentanci sektora negocjują rozwiązania dotyczące pożytku publicznego. Konieczne jest zwiększenie kompetencji Rady i takie jej umocowanie, które pozwoli zachować równowagę pomiędzy różnymi obszarami działania organizacji (międzyresortowość);

Wypracowanie zasad reprezentacji, które w organizacjach pozarządowych powinny zostać oparte na doświadczeniach wyborów przedstawicieli organizacji do komitetów monitorujących;

Ujednolicenie systemu, tak by poszczególne instytucje i mechanizmy były wzajemnie komplementarne i skoordynowane. Zgodnie z ideą wielopoziomowego zarządzania konieczne jest prowadzenie symultanicznego dialogu na różnych poziomach organizacyjnych (od europejskiego po lokalny), ale też w różnych obszarach. Usystematyzowany dialog, dotyczący np. kwestii rynku pracy czy młodzieży, to ważny element całości, który jednak powinien być oparty na skoordynowanym systemie. Koordynacja powinna dotyczyć zarówno ciał dialogu (logiczny system, a nie gremia powoływane *ad hoc* do każdego problemu), jak i działań partnerów na różnych poziomach (taką rolę odgrywała w poprzednim okresie programowania Krajowa Sieć Tematyczna ds. Partnerstwa powołana przy GR SO). Na problemy te zwracała uwagę w swoich pracach Grupa robocza ds. społeczeństwa obywatelskiego przy Komitecie Koordynacyjnym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia;

Stworzenie Rady Ekonomiczno-Społecznej jako ciała koordynującego wszelki dialog usystematyzowany, o silnym umocowaniu pomiędzy władzą wykonawczą a władzą ustawodawczą. Za niezasadne uznajemy wyraźnie rozdzielanie dialogu obywatelskiego i społecznego.

Fragmenty przykładowych dokumentów dotyczących tego tematu:

Strategia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Konieczne jest budowanie rzeczywistych (a nie fasadowych, jak to czasem ma miejsce obecnie) instytucji dialogu społecznego. Co powinno być uzupełniane przez mechanizmy szerokich konsultacji publicznych (np. *public hearing* – publiczne wysłuchanie). Dotychczasowy system tzw. dialogu społecznego powinien przesunąć się w kierunku dialogu obywatelskiego – wykraczającego poza tradycyjnych partnerów, takich jak związki zawodowe oraz środowisko pracodawców.

FederalisKa nr 2/2010 http://ofop.eu/sites/ofop.eu/files/biblioteka-pliki/f2_30-41.pdf

Memorandum w sprawie wzmocnienia praw obywatelskich i wsparcia dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Organizacje pozarządowe i inne instytucje społeczne, tworząc instytucjonalny szkielet społeczeństwa obywatelskiego, są jedną z metod agregowania poglądów, uzgadniania stanowisk, instytucjonalnego uczestniczenia w debacie publicznej. Włączanie zinstytucjonalizowanych interesów w proces podejmowania decyzji jest metodą działania zapewniającą społeczny konsens.

- Konieczne jest budowanie rzeczywistych instytucji dialogu społecznego, który powinien obejmować coraz więcej obszarów życia społecznego i przekształcać się w szeroki dialog obywatelski – wykraczający poza tradycyjnych partnerów, takich jak związki zawodowe oraz

środowisko pracodawców. (...)

- Konieczne jest przyjęcie stosowanej w wielu krajach formuły paktów społecznych, co może być skuteczną metodą połączenia polskich tradycji ze światowymi trendami w zakresie stosowania dobrego rządzenia. Poważnej refleksji wymaga także rozważenie powołania rady społeczno-ekonomicznej, mogącej stać się instytucjonalnym wyrazem dążeń do zapewnienia porozumienia społecznego.

FederalistKa nr 2/2010 http://ofop.eu/sites/ofop.eu/files/biblioteka-pliki/f2_14-21.pdf

Stanowisko zarządu OFOP-u w sprawie zmian w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Warszawa, 12 sierpnia 2013 r.)

(...) zdaniem Zarządu OFOP-u drobne zmiany dotyczące zapisów (tak jak to było w poprzedniej dużej nowelizacji) nie spowodują znaczącej zmiany w funkcjonowaniu ustawy, której zapisy w warstwie systemowej budzą po 10 latach jej funkcjonowania poważne wątpliwości. Dotyczy to między innymi: (...)

- umocowania, trybu wyboru i uprawnień rad działalności pożytku (z ogólnopolską RDPP na czele).

<http://ofop.eu/aktualnosci/stanowisko-zarzadu-ofop-w-sprawie-zmian-w-ustawie-o-dzialalnosci-pozytku-publicznego-i-o>

Stanowisko OFOP-u w sprawie realizacji zasady partnerstwa – odpowiedź na ankietę MRR (Warszawa, lipiec 2012 r.)

W obszarze planowania wzmocnić rolę partnerów poprzez:
stworzenie systemu wymiany informacji i współpracy pomiędzy przedstawicielami organizacji pozarządowych (a także innych partnerów społeczno-gospodarczych), jako sposobu wypracowywania stanowisk w kwestiach strategicznych. Do rozważenia jest koncepcja powołania – przykładem innych krajów członkowskich UE – Rady Społeczno-Ekonomicznej, której rolą byłoby wypracowanie przez partnerów społecznych i organizacje pozarządowe wspólnych stanowisk w kwestiach strategicznych dla rozwoju państwa na poziomie rządowym w uzupełnieniu współpracy resortowej, wykorzystanie na dużą skalę instrumentu *community led local development* w planowaniu na poziomie lokalnym.